

— Welnu, ik vertrok onmiddellijk naar 't land van Aalst, natuurlijk vermoemd. 'k Hoorde spoedig dat de kapitein enige mannen ontboden had naar Deinze. Verkleed als leurster volgde ik hen. Deze nacht vergaderden de rovers halfweg Grammene. Achter een struik verborgen beluisterde ik hen.

— Ge zijt moedig.

— Ze beraamden een misdadig plan.

— Welk?

— Ze willen deze avond bij een boer onder Aarzele inbreken.

— De naam van die boer?

— Die weet ik niet juist.

— Jammer!

— Doormans of van Doorn, zo iets toch!

— Oh, dan zal ik er wel achter komen. Is de bende sterk?

— Vijftien, zestien man.

— En waar zijn ze heen getrokken?

— Ergens in het bos. 'k Hoorde ze spreken van de « Katuil ».

— Ha, die kroeg is verdacht. Maar hoe komt het, dat ge nu niet vermoemd zijt.

— Ik ben het, heer baljuw, als ik wil. In dit pakje zit een wijde mantel met een kap, ook een valse pruik. Bij 't begin der stad heb ik die kledij afgedaan, om in overeenstemming te zijn met het signalement in de brief.

— Dat was toch onvoorzichtig.

— Och, de rovers zullen nu niet in de stad komen, mijnheer.

— Wat gaat ge thans doen? Wilt ge hier blijven tot deze avond?

— Neen, ik keer terug om nog nadere inlichtingen te vernemen. Verkleed durf ik wel in de herberg « De Katuil » te gaan. Niemand zal mij herkennen. Vrees daar niet voor.

— Ge zijt zeer moedig. Maar uw beloning zal groot wezen.

— Als ik mij maar wreken kan op Jan De Lichte, dan ben ik reeds tevreden.

— Wat heeft hij u misdaan?

— Een meisje vertelt haar vernedering niet, heer baljuw.

— Ah, een liefdeshistorie, vermoed ik. Ge moogt u gelukkig rekenen, meisje, dat ge van die booswicht afgeraakt zijt. De schelmen geraken vroeg of laat — ik hoop vroeg — op het schavot. En 't zou toch een jammerlijk lot geweest zijn moest ook gij zo jong sterven. Bovendien, welk een leven. Ge hebt onder de bende gediend, zoals de politieoverste schrijft.

— Wat kon ik er aan doen? Ik ben onder dat volk geboren.

— Ongelukkig kind!

— Er zijn er meer bij, die niets beters weten. Hoe willen wij eerlijk zijn als we van jongs af aan in de boosheid opgevoed werden. En dat is 't lot van veel medeplichtigen der rovers. Maar 'k ga nu heen. Zult ge deze avond komen?

— Natuurlijk!
 — Waar kan ik u spreken?
 — Kom ons tegen. Hoe laat gaan de schelmen aan 't werk?
 — Gewoonlijk tussen elf en twaalf.
 — Wij zullen dan van hier om tien uur vertrekken. Zorg dat ge ons ontmoet, niet waar?
 — Wees gerust. En ik zal er nog meer van weten dan nu.
 — Opperbest. Tot deze avond dan. Maar neem goede voorzorgen, want de bandieten zouden zich bloedig wreken.
 — Ik zal oppassen.
 Het meisje verliet de woning.
 — Ha, deze avond zal het uur der wraak slaan! mompelde Fira, want onze lezers hebben haar reeds herkend. De Lichte, ge rekent buiten mij. Doch wacht, wacht!

TWEE EN ZEVENTIGSTE HOOFDSTUK.

« IN DE KATUIL ».

« De Katuil » was een armzalig kroegje, te midden van een bos tussen Aerseele en Wontergem.

Het echtpaar Rols hield dat herbergske open. Maar het kon van dit bedrijf onmogelijk leven.

Wannes, de baas, maakte korven en manden, waarvoor hij de twijgen in het bos vond. Zijn vrouw, Sophie, leurde er mee in de omtrek.

Doch er werd gefluisterd, dat de bewoners van « De Katuil » ook door slechte middelen aan geld geraakten, hoewel niemand het bewijzen kon. In alle geval, hun kroeg stond in geen goede reuk.

De nacht, toen Jan De Lichte bij de baljuw van Deinze inbrak, was men in « De Katuil » niet gaan slapen.

Het echtpaar speelde met de kaart aan een wankelend tafeltje. Wannes gaapte.

— 'k Heb vaak! zei hij.

— En ik niet minder. En gij, die uw mond opentrekt als een schuurdeur zo wijd, doet ook mij geeuwen.

— Ze blijven lang weg.

— Als ze hun kat maar niet zenden.

— 'k Heb IJzeren Simon gesproken.

— 'k Weet het, maar Simon is de baas niet. Wie zal zeggen, wat Jan De Lichte weer wil uitsteken, voor hij naar ons komt?

— Simon en de kapitein zijn beste vrienden geworden.

— 't Is maar goed ook.

— Waarom?

— Wel, is er nog geen ruzie genoeg? De halve bende is afgevallen.

— De mannen waren er toe verplicht.

— Verplicht?

— Zeker. Ze worden opgejaagd en de toestand verergert van dag tot dag.

— Hebt ge nieuws gehoord, misschien?

— Niets anders dan ik u verteld heb.

— De gevangenneming der Zigeuners?

— Is dat niet erg genoeg? Met de pijnbank komt 't gerecht alles te weten, wat het begeert.

— 't Was ook verduiveld stom van de kapitein om een kind van een edelman te roven.

— Hij deed het zelf niet.

— Hij was er toch in gemoeid. En edellieden kunnen van de politie alles gedaan krijgen. Toen men mij voorstelde het zoontje van de graaf te stelen, weigerde ik vlak af.

— Ja, ge hadt gelijk. Onze kerfstok is al vol genoeg. Gelukkig weet niemand het.

— Misschien meer, dan ge denkt. 't Is of de boeren mij scheel bezien. Deze noen kwam ik op het hof van Doormans. De boer joeg me weg.

'k Zei: Ik kom niet schooien, maar mijn waar te koop bieden.

« Voort! riep hij. We zien al schavuiten genoeg hier ».

Ik werd kwaad en schold hem voor gierigaard, lasteraar, leugenaar en ik weet al niet wat. Maar 'k had tijd om mij uit de voeten te maken, want hij ontbond reeds zijn hond.

— Die schelm! riep Wannes.

— Ik denk, dat ze ons beginnen te wantrouwen. Waarom, dat kan ik niet begrijpen.

— Misschien hebben ze wel eens bemerkt, dat we 's nachts bezoek krijgen.

— Er is niemand in 't bos 's nachts. De boeren zijn veel te benauwd en liggen liever diep onder de dekens.

— Men kan nooit weten.

— We hebben een dwaas stuk begaan, toen we die verdwaalde koopman hier binnenlokten en vermoordden, zei Sophie.

— Zijn tas was toch goed gevuld.

— 't Is waar, maar luister eens. Moest alles uitkomen, dan staan we als moordenaars voor de rechtbank. Dieven worden niet geradbraakt of opgehangen, maar moordenaars wel.

— Zwijg toch! riep de man angstig.

— Ja, Wannes, dat gedacht komt dikwijls bij mij op.

— Maar die koopman ligt diep begraven.

— Ge weet nooit hoe het uitkomt. Zeg, als ze u op de pijnbank folteren, zoudt ge dan niet alles vertellen?

— Waarachtig neen!

— Nu zegt ge dat, omdat ge ver van de pijnbank zit. Maar jongen, 't moet daar schrikkelijk toegaan. Ze nijpen u soms 't vlees uit uw vel.

— Sophie, houd op.

— 'k Peins er dikwijls over. En soms heb ik berouw.

— Waarover?

— Dan denk ik aan mijn zuster Trien.

— Die kwezel!

— Ja, ze is zeer godsdienstig, maar ze leeft gelukkig met haar man en kinderen te Grammene. Haar vent verdient eerlijk zijn brood. Ze stellen het wel en ze moeten nooit vrezen voor straf.

— Maar, Sophie, wordt ge zot?

— Neen, Wannes, ik ben zeer verstandig op 't ogenblik.

— Zij wroeten, wij zijn rijk.

— Och, ons geld steekt in de matras. Maar wat hebben wij er aan? Durft ge morgen een koets en twee paarden kopen? Kan ik gekleed gaan in de zijde? Mogen we leven als rijke mensen? We zouden rap achter de grendels zitten, hein! We zijn rijk, och, wat geeft het. We leven toch als krotters. Ge zit dat geld dikwijls te tellen en ge vindt er uw plezier in. Ik bekommer me niet om geld, dat ik toch niet gebruiken mag.

Ik denk wel eens aan mijn ouders. Ze hebben braaf geleefd en zo zijn ze ook gestorven. Ze meenden, dat wij het ook waren. Maar toen geraakten we in kennis met Sis, de stroper. Hij leerde ons stelen en kwam hier met Egyptenaars, van wie wij geroofde goederen opkochten om ze weer te verkopen te Gent, Brugge, Kortrijk, Rijsel en waar al niet! We waren niet meer tevreden. We vermoordden die koopman, om zijn geld te pakken. Vervolgens maakten we kennis met handlangers van Jan De Lichte en nu verwachten wij die roverkapitein zelf.

— Hij blijft lang weg.

— 'k Wilde dat hij niet kwam.

— Maar wat scheelt u toch?

— Och, 'k lig soms hele nachten wakker, om over al die dingen te peinzen. En dan vrees ik, ja, Wannes, ik vrees voor het einde. 't Kan niet blijven duren, onmogelijk. Ram van de boskant stal en moordde jaren achtereen. Hij werd ook opgepakt en te Gent aan de galg gehangen. Er zitten nu al mannen van De Lichte in 't gevang. Die Zigeuners wachten eveneens op hun dood. En, Wannes, onze beurt zal ook komen, wees er zeker van!

— Maar, Sophie, zijt ge ziek!

— Ge ziet ook bleek. Ah, als ge uw hart wilde uitspreken, ge zoudt ook bekennen, dat ge benauwd wordt. Moeder heeft het ons dikwijls gezegd: 't geweten plaagt de mens als hij kwaad verricht. Moeder had gelijk, ik voel het. Ja, Wannes, ge heeft ook. 'k Hoorde

het straks aan uw woorden. We zitten in slechte zaken. Ik heb dikwijls goesting om te vluchten.

— Waarheen?

— 'k Weet het niet.

— Hoe, ge weet het niet!

— Overall! Naar Frankrijk, over de zee, 't kan me niet schelen naar welk land, als ik maar weg kon zijn van hier.

— Ge zijt mistroostig. Morgen lacht ge met uw eigen woorden. De avond verzwaart.

— Deze noen was ik ook angstig. En toen was 't heldere dag.

— Muizenissen!

— Neen, neen, ik meen het.

— Ge maakt me slaperig met uw gejammer. Ik ga een tukske doen.

— En mij alleen laten waken?

— Zijt ge daarvoor ook al benauwd?

— Ja.

De man trok de schouders op.

— Dat die verwenste gasten dan ook kwamen. Willen we naar bed gaan? Ze moeten maar kloppen.

— Stil, ik hoor iets.

— Ja, ze zijn daar.

Stil werd er op de deur getikt.

Wannes deed open.

Een ganse bende haveloze kerels trad binnen.

— Met zovelen? vroeg Sophie verwonderd.

— Hoe meer zielen, hoe meer vreugd! riep De Lichte. Allo, Sophie, tap en schenk. We hebben dorst!

— Drank, drank! bulderden de mannen.

— Sst, maakt zo'n lawijt niet, vermaande de herbergier.

— We vrezen niemand! hernam de kapitein. Dat heeft de baljuw van Deinze heden avond ondervonden.

— De baljuw van Deinze? vroeg Sophie ontsteld.

— Ja, ja, de baljuw van Deinze!

En de hoofdman vertelde, wat hij die avond in de stad verricht had.

— Hij zal een snuit trekken, als hij mijn opschrift leest. Denkt ge, dat ik mij laat beledigen?

De herbergierster vulde de potten.

— Ha, dat smaakt! riep de kapitein. 'k Heb dorst. Allo, Sophie, schenk nog eens in. Ik heb een goede teug verdiend. En morgen is er weer werk voor ons.

— Zo! riep Wannes.

— Ja, en gij moet ons inlichtingen geven.

— Ik?

— Ge kent de streek toch?

- Zo goed als mijn huis.
- Als uw kot, wilt ge zeggen, viel IJzeren Simon in. Wannes, jongen, zo'n rijke vogel als gij, moest toch een andere woning bouwen.
- Is hij rijk? vroeg een ander.
- 'k Zou 't wel geloven. Kapitein, als ge niet meer weet, waar binnen te breken, kom dan maar eens hier.
- Ge liegt! kreet de herbergier half ongerust.
- Hij denkt, dat ik het meen, spotte IJzeren Simon.
- Wij stelen bij geen vrienden, verzekerde De Lichte.
- Ge zoudt hier weinig vinden, beweerde Sophie, die het druk had met bedienen.
- Ze worden beiden bang, hernam Simon.
- Allo, geen dwaasheid nu, viel de hoofdman in. Onze zaken!
- Bravo! tierde de bende.
- Wannes, kent ge Doormans? vroeg Jan De Lichte.
- Zeker ken ik hem.
- Is hij rijk?
- Een der beste boeren der streek.
- Ha, dat bevalt me.
- Ge gaat daar toch niet stelen, zeker? zei Sophie op benauwde toon.
- Moeit gij u met uw potten en kannen, zei De Lichte half spottend. Sedert ik ruzie heb met mijn vrouw en mijn schoonmoeder, mogen de wijven hun neus niet meer in mijn zaken steken.
- Ze bederven alles! riep er een uit de woeste hoop.
- Wannes, is dat hof door velen bewoond? vroeg de kapitein weer.
- Laat zien: de boer, de bazin, Doka, de dochter; de andere kinderen zijn getrouwd.
- Doka staat ook op trouwen, vertelde de waardin.
- Dat kan me niet schelen! viel De Lichte in. Zijn er knechten?
- Frans, een jonge kerel!
- Een jonkman van rond de dertig.
- Hm! En hoe staat het met de woning?
- Ze is goed versterkt. De baas weet, dat de tijden slecht zijn.
- Hoe zouden we er 't best binnen geraken?
- Daarvan ken ik niets.
- Oh, gij braaf manneke! spotte Simon.
- Hoe zou ik het kennen?
- Hij is geen inbreker! riep Sophie.
- Oh neen, hij zou niet durven in een ander huis gaan, zonder dat men hem roept, nietwaar, Wannes. Maar, jongen, er werd in dit bosje wel eens een koopman vermoord, zei Simon.
- Sophie verbleekte. De kan beefde in haar hand.
- Wat... wilt... ge... zeggen? stotterde ze.
- Dat weet ge beter dan ik. Maar, vrouwtje, ge moet daarvan

niet zo erg verschieten. We hebben ook al eens iemand in zijn hals genepen om dan in zijn zakken te voelen.

— Ge liegt! stoof Sophie op. Vooruit, mijn huis uit, gemene leugenaar. Vertrek met heel uw bende!

— We zijn hier en we blijven er, met of tegen uw goesting, sprak Jan De Lichte. De politie zult ge niet halen. Daarvoor ben ik niet bang.

— Geen ruzie! Zo kwam Wannes tussen. Mijn vrouw is wat driftig. Ze begrijpt niet dat Simon gekheid verkoopt.

— Die koopman gaat ons niet aan, hernam de kapitein. Wij spreken over de hoeve van Doormans.

Sophie had zich gans ontsteld op een stoel laten vallen. Ze beefde over al haar leden.

De geschiedenis van de koopman was ontdekt. En meer dan ooit, vreesde ze nu 't gerecht.

De mannen babbelden ondereen. De potten gingen ongestoord rond. En eindelijk vielen de rovers in slaap, waar ze zaten of lagen.

Sophie kon echter de slaap niet vatten.

— Ziet ge wel, zei ze tot haar wederhelft, dat alles uitgekomen is.

— Ik begrijp niet hoe.

— En de politie zal ook spoedig hier zijn. Laat ons vluchten.

— Vluchten?

— Ja, toe, Wannes, ik smeeek het u!

— Maar waarheen?

— 't Is gelijk. Weg, ver weg van hier!

— Neen, ik blijf.

— Dan ga ik alleen.

— Sophie, stel u zo dwaas niet aan.

— Wanneer zult gij dan vluchten? Als het gerecht voor de deur staat? Maar dan is het te laat, dan zijt ge verloren!

De herbergier werd ook bang.

— Welnu, zei hij, morgen trekken we er van door.

— Deze nacht nog!

— Waarom zo'n haast?

— Ze zullen ons niet laten gaan. Morgen avond gaan ze inbreken bij Doormans. De boer wantrouwt ons reeds, ik heb 't u verteld. Nu zal hij beweren, dat ik zijn hoeve bespied heb. Dan komt de politie bij ons. En van 't ene komt het andere. Wannes, laten wij nu weggaan. Toe, ik smeeek het u.

— Welnu, ik zal het geld nemen. Maar stil hoor.

— Spoed u. Ze slapen allen.

Het echtpaar kleedde zich snel en begaf zich naar de voordeur.

— Gaat ge nog zo laat wandelen? vroeg eensklaps Jan De Lichte. De kapitein waakte nog. Trouwens, hij sliep altijd onrustig. Wannes en Sophie bleven verschrikt staan.

— Waar gaat ge heen? hernam de hoofdman. Ha, 'k begrijp het al. Ge wilt vluchten, ge zijt schuw van ons. Maar ik beveel u te blijven. Ge moet ons morgen helpen. Allo, kruipt maar rap in uw nest, onnozelaars. We zullen uw geld onaangeroerd laten.

— Zijn we dan niet meer vrij in ons eigen huis te doen of te laten, wat wij verkiezen? vroeg de vrouw.

— Neen, waarlijk niet! Ge staat onder mijn bevel en zult gehoorzamen, met of tegen uw goesting. Vooruit, naar uw bed.

— Maar dat gaat te ver! kreet Sophie.

— Ver of dicht, 't is mij al gelijk. Doch blijven zult ge!

Wannes gehoorzaamde. Hij gevoelde zich angstig voor die jonge man, welke daar half opgericht op de vloer lag. Sophie volgde haar echtgenoot.

— We zijn verloren! kloeg ze.

De rampzalige vrouw brak in tranen los. Oh! hoe verfoeide ze haar leven, hoe werd ze gekweld door wroeging en vrees.

De nacht duurde niet lang meer. Weldra werden de schelmen wakker.

— Eten!

— Ontbijt!

— Sophie, 't beste uit uw kelder! Deze avond betalen we met geld.

— Dat we eerst nog moeten halen.

— Maar de boer is er goed voor.

Zo klonk het doorheen.

— Mannen, sprak De Lichte, we moeten voorzichtig zijn. Beurtelings zullen drie mannen op wacht staan. Wij kunnen nooit weten. De baljuw van Deinze zal misschien zijn mannen op ons afzenden. Hij kan er doen komen uit Gent.

De overste duidde de schildwachten aan, die zonder morren naar hun post gingen.

— We zullen u over twee uur aflossen, beloofde de kapitein. Gewone mensen, boeren of werklieden, moet ge niet verontrusten. Bespeurt ge echter iets van 't gerecht, waarschuw me dan onmiddellijk!

Er viel niets ongewoons voor die voormiddag.

Na de noon trad een vrouw de herberg binnen.

— Kan ik hier wat eten krijgen? vroeg ze. Ik ben hongerig.

— Hebt ge geld? vroeg Wannes.

— Niet te veel, maar genoeg om een korst brood te betalen. Als een mens oud wordt! Er zijn hier nogal veel klanten, vervolgde ze de kap van haar mantel neerslaande en onbeschroomd rondziende. Allen flinke kerels, ging ze voort. Werkt ge niet of zijt ge misschien houthakkers, die hier in noentijd komt uitrusten?

— Durft ge nog naar de mannen kijken? gekte IJzeren Simon.

— Waarom zou ik niet?

— Ik, voor mij, zie liever jonge meisjes en gij zijt uw eerste jeugd reeds voorbij. Toch hebt ge nog schoon haar!

En de bandiet wilde de lokken der vrouw strelen, om haar te bespotten.

— Laat mij met rust! Zijt ge niet beschaamd om een oude vrouw voor de zot te houden?

— En ik zeg dat ik uw lieve krullen eens strelen wil.

— Ga weg!

Maar de bandiet gebruikte geweld.

— Dat haar zit los! riep hij lachend. Wat een verregaande behaagzucht. Die oude prij draagt een valse pruik. Zie maar.

En ofschoon de vrouw hem angstig poogde af te weren, hief Simon de pruik op.

— Ha, ellendige slang! bulderde Jan De Lichte opspringende. Nu heb ik u eindelijk!

De kapitein was vreselijk om aan te zien. Zijn ogen schoten vonken, zijn lichaam schokte. En al de haat, die hem op dit ogenblik bezielde, gaf zijn gelaat een schrikkelijk uitzicht.

— Fira! riepen de bendeleden.

— Ja, Fira, die vervloekte heks! donderde de hoofdman; ze wil ons overleveren aan 't gerecht. En ze waagt het mij zelfs tot hier te volgen.

Het zigeunermeisje was doodsbleek. De Lichte greep haar bij de hals en neep zijn rampzalig slachtoffer zo geweldig, dat haar gelaat paars en blauw werd.

— Ge vermoordt haar! kreet Sophie.

— Vermoorden, vermoorden... stotterde de kapitein, en door zijn woede verward rakende in zijn woorden, uitte hij zijn razernij door vreselijke verwensingen en vloeken.

— Daar! tierde hij, Fira van zich afwerpende. Nu is 't gedaan met uw verraad!

Het zigeunermeisje was een lijk. De aanvoerder der schurken had haar verwurgd.

— Een moord in mijn huis! kermde de herbergierster. Ha, gij ellendige moordenaar, gij beul!

— Wilt ge zwijgen, wijf, of ik zend u haar achterna.

— Een moord! spotte Simon. 't Is toch de eerste niet in uw kot hé? Die koopman zou er meer kunnen van vertellen, moest de arme bloed er 't leven niet bijgelaten hebben.

— Hoe weet ge dat? vroeg Wannes.

— Hoe? Wel ik en mijn maat, Schaepdrijver — de man is niet meer — bespiedden de reiziger in dit bos. We zagen hem spreken met een kerel, die niemand anders was dan gij. Ge trokt er uw herberg mee binnen. We wachtten en bleven wachten, doch we hebben de koopman niet terug gezien.

— Hij is langs de achterdeur vertrokken, zei Sophie.

— Dat wil ik gaarne geloven, maar met uw hulp, nietwaar. Wannes hield hem dan zeker bij het hoofd en gij bij de benen. Zo verliet hij het huis, maar geraakte niet ver, want ge liet hem in een put vallen.

— Ge liegt!

— Geen ruzie! gebod De Lichte. Ik heb reeds gezegd, dat die koopman ons niet aangaat. Begraaft dat lijk! En, Sophie, geef mij drank. Uw tong is te lang, vrouw. Ik ben nu baas hier, verstaan nietwaar? Wannes, vertrek naar de hofstede van Doormans en weet me alles te vertellen, wat ik u gevraagd heb. Vooruit, ik wil gehoorzaamd worden!

De overste der schelmen begon weer te drinken.

DRIE EN ZEVENTIGSTE HOOFDSTUK.

IN DE GEVANGENIS.

Deinze was in rep en roer. Overal stonden mensen druk te babbelen. Niemand scheen aan werken te denken. En de schooljongens vergaten, dat hun magister hen om acht uur verwachtte.

— Wat is er toch gebeurd? vroeg een koopman aan een bakker, die voorzeker heden aan zijn klanten verbrand brood zou leveren.

— Weet gij 't nieuws nog niet? riep de bakker, verwonderd de handen ineenslaande.

— 'k Kom juist van Gent.

— Wel, Jan De Lichte is gevangen!

— Wat zegt ge! Jan De Lichte. De beruchte roverhoofdman.

— Hij zit achter de grendels. Gisteravond wilde hij met zijn handlangers de hoeve van boer Doormans plunderen. Onze baljuw was ingelicht door een meisje, dat vroeger bij de bende gediend had. De ongelukkige is nu dood. Men vond deze morgen haar lijk in een ellendige kroeg in 't bos. De baljuw was op zijn post. Hij zat met zijn mannen veilig op de hofstede en liet de rovers begaan. Doch nauwelijks waren dezen in huis of ze werden aangevallen. Ze verweerden zich als razende duivels. Twee werden neergeschoten, twee vielen in de handen van 't gerecht en de overigen ontvluchtten.

— En onder de gevangenen is de kapitein?

— God zij geloofd, ja.

— Hebt gij hem gezien?

— Neen, maar straks mogen wij in 't gevang. Ik wil die wrede kerel wel eens beschouwen.

— Mag iedereen binnen?

— Ja, om tien uur.

— En wie is de andere gevangene?

— Die ken ik niet. Morgen vroeg zullen beide rovers naar Gent gevoerd worden. Ik zeg, dat wij reden tot vreugde hebben. Men mocht de klokken wel luiden. Denk eens, nu kunnen we weer gerust slapen en gij, kooplieden, moogt veilig langs de baan gaan.

— Maar de bende is nog niet achter slot.

— De anderen zullen nu wel rap volgen. Ze zijn hun baas kwijt. Zie ginder komt de baljuw. Hij stapt fier over de straat. Nu, hij verdient onze gelukwensen.

Om tien uur stond een grote menigte voor de stedelijke gevangenis. Ieder wilde die vervaarlijke kerel zien.

Waarlijk, Jan De Lichte was in handen van 't gerecht. Hij zat in een kleine cel, alleen verlicht en verlucht door een getralied venster. Op ontvluchting kon hij niet hopen, want aan handen en voeten was hij met ketens gebonden, die aan de muur en de vloer bevestigd waren. Doch zijn vrienden waakten.

De baljuw verscheen voor de tralies, welke de cel aan de voorzijde afsloten. Een klerk vergezelde hem.

— Zijt gij Jan De Lichte? vroeg de ambtenaar.

— Ja, ik ben De Lichte, de grootste rover van het land.

— Geboren te Velzike?

— Wijk Bouchoute, heer baljuw. Maar ge moet in mijn parochie niet om inlichtingen vragen. De mensen vrezen mij zo erg, dat niemand zal wagen zijn mond te openen.

— Wat minder snoeverij zou u op dit ogenblik beter passen.

— Ge zijt zelf een snoever! Omdat een deerne mij verraden heeft, ben ik in uw macht. Poch dus niet op uw moed, baljuw. Zeg, ge trokt zeker een vieze snuit, toen ge eergisteren mijn naam op uw deur vondt. Ha, ha, dat was een goede poets!

— Zwijg, rover, uw boevenstreken hebben een einde genomen.

— Misschien.

— Hoop niet op bevrijding.

— Als ik er uitgeraak, wee u, baljuw van Deinze! Mijn eerste bezoek is voor u.

— Antwoord liever op mijn vragen! Zijt ge gehuwd? Zo ja, hoe heet uw vrouw?

— Dat gaat u niet in 't minst aan. Trouwens, mijn vrouw is verre van hier. Van haar moet ik geen hulp verwachten. 'k Ben voor 't ogenblik getrouwd met mijn bende. En deze zal mij niet aan mijn lot overlaten.

— In uw plaats toonde ik mij zo onwillig niet. Wat ge niet onmiddellijk antwoorden wilt, zal u door de pijnbank ontrukkt worden, zei de baljuw dreigend.

De kapitein verbleekte even, maar herstelde zich ras. Voor de magistraat wilde hij geen vrees laten blijken.

— Ik lach met de pijnbank! riep hij met een geweldige vloek.

— Nu, ja, maar straks niet meer. Ik hervraag u dus: zijt ge gehuwd?

— Als ge 't dan weten wilt, ja.

— De naam uwer vrouw?

— Mie.

— Haar andere naam?

— Die ken ik niet, evenmin als zij.

— Hoe oud zijt gij?

— Vijf en dertig jaar.

— Wie waren uw ouders?

— Mijn vader heette De Lichte zoals ik, dat is nog al natuurlijk, niet waar, heer baljuw? En mijn moeder, och, met de beste wil der wereld kan ik u haar naam niet mededelen. Wat ik wel weet is, dat mijn ouders mij al spoedig in 't gilde der langvingerij ingelijfd hebben. Ja, heer ambtenaar, de appel valt niet ver van de stam. En zoals de ouden zongen, piepen de jongen!

— Wie waren gisteren uw medeplichtigen?

— Voor verrader speel ik niet.

— Dus de pijnbank?

— Doe wat ge wilt, maar mijn kameraden aan u overleveren, neen, dat hebben de mannen aan mij niet verdiend.

— Waar kwaamt ge bijeen?

— Ge weet dat zo goed als ik. De Zigeunerdochter heeft u dat wel verteld. Ziet ge me voor een nuchter kalf aan, heer baljuw?

— Wie heeft dat meisje vermoord?

— Ik! tierde de ellendeling met een vloek. Ik, met eigen hand. Dood aan de verraders! Al te lang had die deerne mij achtervolgd.

— Ze heeft haar doel bereikt.

Dit woord wekte de woede op van de bandietenhoofdman. Hij sprong driftig op, balde de vuisten en bulderde:

— Ze heeft haar doel bereikt! Maar ze geniet niet van haar wraak. En, baljuw, 'k ben nog niet op het schavot! Terg mij niet!

Onwillekeurig deinsde de magistraat een stap achteruit. De Lichte was wreed om te zien. Zijn ogen waren met bloed doorlopen. Het schuim stond in de hoeken van zijn mond. Zijn aderen zwollen op en zijn neusvleugels trilden. Hij sidderde van toorn. Zijn ketens rammelden.

— Ha, ik zie dat ge me nog vreest, lafaard! Terg mij niet, ge zoudt het u kunnen berouwen.

— Zwijg, moordenaar, en denk aan uw ketens, sprak de baljuw.

— Die ketens zullen vallen. Ik zeg het u op deze stond, 'k zweer het u en Jan De Lichte breekt zijn woord niet.

— Kom, zei de ambtenaar tot zijn klerk, wij gaan. De pijnbank zal hem wel tot rede brengen.

— Ik lach met uw foltertuigen, met uw gevang, met uw schavot! Hoort ge mij, baljuw van Deinze?

LEES IN DIT NUMMER HET VERVOLG VAN JAN DE LICHTÉ

Nr 44

EERSTE JAARGANG

3 AUGUSTUS 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ

en zijn zwarte Roverbende

VLAAMSE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

JAN DE LICHTE

gevolgd
door

ABEL POLLET

VLAAMSCHE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ
EN ZIJN ZWARTE ROOVERBENDE

gevolgd door

ABEL POLLET
EN DE BENDE VAN HAZEBROEK

INHOUDSTAFEL

Jan De Lichte

	Blz.
Jan De Lichte	3
De samenzwering	6
Baru	11
De bevrijding	14
Weg met den kapitein	19
Het eerste proefstuk	26
De samenkomst	31
De berechting	39
Het tweede proefstuk	41
Het bezoek bij den pastoor	44
De aanslag op de postkoets	47
Het geheim	53
Nieuwe plannen	57
De aanval van Jan De Lichte	60
De verloofde	67
Weer bij Livina	71
De bruid van den roover	74
Arme Frans!	79
Teruggevonden	85
De baanstroopers	88
Het bezoek bij den baron	93
De bruiloft	101
De aanslag bij den maalter	107
De bruid	112
Het gestoorde huwelijksplan	115
Nieuwe schelmerijen	118
De uitvoering	123
Mulder Van Lierde	129
Verraden	135
Een sterfbed	140
Een oud bekende	143
Te Nazareth	148
De trouwelooze dienstknecht	154
Een klein woordje geschiedenis	158
Verdeeldheid	164
Jan De Lichte in de klem	170
In « Den Engel »	172
De aanslag op de herberg	176
Te Oudenaerde	183
Een helsch plan	186
Bij de Zigeuners	190
Twee aanslagen	193
Twee schelmen	197
Op 't Wolvenhol	202
Booze voorgevoelens	206
De kinderroof	210
Opzoekingen	213
Aan het ziekbed	218
In « De Duif »	220
Van Meerdal en Dick	225
Te Brussel	231
De misdaad ontmaskerd	236
De zieke	239
De pijnbank	240
De Zinnelooze	245
Gevonden!	252
Verder onderzoek	252
Thuis	256
Schrik	261
De kinderbeul	263
In de val	267
De schaking	271
Het gezin van Elza	276
Een onaangenaam bezoek	278
Een ongeluk	280

	Blz.
LXVI De geschaakte	282
LXVII Een misdadig plan	283
LXVIII De schipbreuk	286
LXIX De zeeschuimer	288
LXX Het bewijs van den schurk	293
LXXI Een monster	295
LXXII Martha en Alfred	297
LXXIII De ontvluchting	301
LXXIV Nog Martha en Alfred	303
LXXV Naar 't gerecht	307
LXXVI Alfred's belofte	310
LXXVII De moordpoging	312
LXXVIII Blankenberge	317
LXXIX Beschipdag	318
LXXX Kasper, de Zeebeer	321
LXXXI Een kort gevecht	323
LXXXII De Roeschaard	326
LXXXIII 't Gestoorde feest	329
LXXXIV De schipbreuk	331
LXXXV Zielenadel en snoodheid	334
LXXXVI De doodgewaande	337
LXXXVII Op zoek	339
LXXXVIII De zeeschuimers aan 't werk	341
LXXXIX 't Gerecht	344
XC De Ronselaars	346
XCI Gevangen	348
XCH Jacques' list	351
XCHH Naar Vlaanderen terug	354
XCIV Naar de hut	356
XCV Een drama	359
XCVI Weer op « Zorgvliet »	362
XCVII Een zonderlinge ontmoeting	364
XCVIII Een smartelijk wederzien	366
XCIX De oude Huysman	368
C In de kroeg van Slina	371
CI De wraak van Rolf en Jacques	374
CII De vergadering te Wenduine	376
CIII Naar 't heksenduip	379
CIV De vliegende Hollander	383
CV De bijeenkomst	391
CVI De zaken	394
CVII De Huysman's	397
CVIII Ontmaskerd	399
CIX Te Wenduine	402
CX Marie en Peter	403
CXI Vereenigd	404
CXII Iets over smokkelen	404
CXIII Rond Thielt	413
CXIV Verdwaald	414
CXV Ieder op zijn eigen	421
CXVI Rond Eekloo	424
CXVII Nieuws	428
CXVIII Wraak en verzoening	432
CXIX Naar de bende terug	438
CXX Rond Deinze	441
CXXI De poets	446
CXXII In « Den Katuil »	450
CXXIII In 't gevang	454
CXXIV IJzeren Simon	457
CXXV Ontsnapt	458
CXXVI Een bezwaard geweten	462
CXXVII Smartelijk wederzien	466
CXXVIII Een ernstige waarschuwing	469
CXXIX Nog de Zigeuners	473
CXXX Te Mechelen	477
CXXXI Het plan	480
CXXXII Een zonderling	485
CXXXIII De vergadering	489